

Μεταφορικός Λόγος

Για παιδιά δημοτικής και ειδικής εκπαίδευσης

*Μαρία Παφίτη, Μ.Α., CCC-SLP, ECSF
Λογοπαθολόγος*

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς τη γραπτή άδεια της συγγραφέως, η οποία είναι η κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων. Επίσης, απαγορεύεται η αναπαραγωγή μερών του βιβλίου, με φωτοτυπικές, ηλεκτρονικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους. Το βιβλίο αυτό προορίζεται μόνο για χρήση κατά τη διάρκεια μαθήματος ή θεραπείας. Δικαίωμα εκτύπωσης του εν λόγω βιβλίου έχει μόνο ο νόμιμος χρήστης του (άτομο ή οργανισμός που έχει εξασφαλίσει συγκεκριμένο αριθμό αδειών χρήσης).

Λευκωσία 2015

ISBN: 978-9963-2231-2-1

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	4
Στόχοι Ατομικού Προγράμματος Εκπαίδευσης.....	5
Μεταφορικές φράσεις.....	6
Κυριολεξία ή Μεταφορά;.....	7
Επεξήγηση μεταφορικών φράσεων (κάρτες 1 - 6).....	12
Φύλλα εργασίας για κάρτες 1 – 6.....	14
Οδηγίες για τη χρήση των εικονογραφημένων καρτών και καρτελών	19
Κάρτες 1 – 6.....	20
Επεξήγηση μεταφορικών φράσεων (κάρτες 7 - 12).....	23
Φύλλα εργασίας για κάρτες 7 – 12.....	25
Κάρτες 7 – 12.....	30
Επεξήγηση μεταφορικών φράσεων (κάρτες 13 - 18).....	33
Φύλλα εργασίας για κάρτες 13 – 18.....	35
Κάρτες 13 – 18.....	40
Επεξήγηση μεταφορικών φράσεων (κάρτες 19 - 24).....	43
Φύλλα εργασίας για κάρτες 19 – 24.....	45
Κάρτες 19 – 24.....	50
Επεξήγηση μεταφορικών φράσεων (κάρτες 25 - 30).....	53
Φύλλα εργασίας για κάρτες 25 – 30.....	56
Κάρτες 25 – 30.....	61
Επεξήγηση μεταφορικών φράσεων (κάρτες 31 - 36).....	64
Φύλλα εργασίας για κάρτες 31 – 36.....	66
Κάρτες 31 – 36.....	71
Επεξήγηση μεταφορικών φράσεων (κάρτες 37 - 42).....	74
Φύλλα εργασίας για κάρτες 37 – 42.....	77
Κάρτες 37 – 42.....	82
Επαναληπτικά φύλλα εργασίας και κείμενα με ερωτήσεις κατανόησης.....	85
Καρτέλες για παιχνίδι μπίγκο/ μνήμης.....	100

Μεταφορικές φράσεις:

1. Άνοιξε τα αυτιά σου.
2. Έχει χρυσή καρδιά.
3. Τα κύματα μαστίγωναν τα βράχια.
4. Πήρε τον λόγο.
5. Το αίμα πάγωσε μέσα στις φλέβες μας.
6. Πέταξε μία σπουδαία ιδέα.
7. Τον έσπασε στο ξύλο.
8. Του φούσκωσε τα μυαλά.
9. Του 'στριψε η βίδα.
10. Πετούσε στα σύννεφα
11. Τα αστεία σου είναι γλυκανάλατα.
12. Του μίλησε έξω από τα δόντια.
13. Έχω ένα κεφάλι καζάνι.
14. Μαζεύτηκε κάθε καρυδιάς καρύδι.
15. Τον κόλλησαν στον τοίχο.
16. Κάτι μαγειρεύουν.
17. Είναι σαν τη μέρα με τη νύχτα.
18. Της ζήτησε το χέρι.
19. Τα βρήκε σκούρα.
20. Τα βρήκανε.
21. Τον ψάρεψε.
22. Τα έκανε θάλασσα.
23. Δεν τον πάω.
24. Έγινε καπνός.
25. Τα 'κανε μούσκεμα.
26. Είναι ζαρκάδι.
27. Τον έβαλε στο μάτι.
28. Είναι δελφίνι.
29. Του έβαλε τα δυο πόδια σε ένα παπούτσι.
30. Έριξαν μαύρη πέτρα πίσω τους.
31. Πνίγεται σε μία κουταλιά νερό.
32. Μασάει τα λόγια του.
33. Αυτό το παιδί είναι αρνάκι.
34. Έχει κορμί λαμπάδα.
35. Είναι έξω από τα νερά του.
36. Έκανε μία τρύπα στο νερό.
37. Τα έκανε σαλάτα.
38. Βγαίνει από τα ρούχα του.
39. Μας έβγαλε το λάδι.
40. Δεν μου βγαίνει από το μυαλό.
41. Έμεινε πανί με πανί.
42. Το έμαθε νεράκι.

Κυριολεξία ή Μεταφορά;

Σημείωσε δίπλα από κάθε πρόταση (Μ) για τη μεταφορά και (Κ) για την κυριολεξία.

1. Άνοιξε την πόρτα και βγήκε έξω τρέχοντας. ()
2. Άνοιγε τα αυτιά σου στο μάθημα. ()
3. Αυτός ο άνθρωπος έχει χρυσή καρδιά. ()
4. Ο Γιώργος και η Μαρία βρήκανε ένα ευρώ στο γήπεδο. ()
5. Τα αφρισμένα κύματα της θάλασσας μαστίγωναν τα βράχια. ()
6. Ο αρχηγός πήρε και πάλι τον λόγο. ()
7. Κοιτάζαμε γύρω μας φοβισμένα. ()
8. Το αίμα πάγωσε μέσα στις φλέβες μας από τον φόβο. ()
9. Ο Αντρέας πέταξε μία σπουδαία ιδέα. ()
10. Ο Γιώργος έσπασε το ξύλο με το τσεκούρι του. ()
11. Μαγειρεύει παστίτσιο. ()
12. Τα παιδιά μαζεύτηκαν στην αυλή του σχολείου. ()
13. Τον έσπασε στο ξύλο. ()
14. Ποιος, του φούσκωσε τα μυαλά; ()
15. Η Ελένη φούσκωσε μπαλόνια για το πάρτι των γενεθλίων. ()

Ποσοστό επιτυχίας:

15

1. Άνοιξε τα αυτιά σου.

Ένας μαθητής κάθεται στο θρανίο του στην τάξη, την ώρα του μαθήματος. Ακούει με πολλή προσοχή τον δάσκαλο, επειδή γνωρίζει πως στο επόμενο μάθημα θα έχουν διαγώνισμα. Είναι σαν να έχει ανοίξει τα αυτιά του για να ακούει με προσοχή.

2. Έχει χρυσή καρδιά.

Αυτό το αγόρι είναι καλόκαρδο. Επειδή το χρυσάφι είναι τόσο καλό και ακριβό μέταλλο, το χρησιμοποιούμε όταν θέλουμε να πούμε πόσο καλή καρδιά έχει κάποιος.

3. Τα κύματα μαστίγωναν τα βράχια.

Τα κύματα κτυπούν με δύναμη πάνω στα βράχια. Μοιάζει σαν να τα μαστιγώνουν.

4. Πήρε τον λόγο.

Μία ομάδα παιδιών βρίσκονται στην τάξη και κάνουν μάθημα. Η δασκάλα έκανε μία ερώτηση και τα παιδιά την απαντούν λέγοντας την άποψή τους. Το κάθε παιδί μιλάει με τη σειρά, δηλαδή παίρνει τον λόγο με τη σειρά.

5. Το αίμα πάγωσε μέσα στις φλέβες μας.

Τα παιδιά έχουν δει κάτι πολύ τρομακτικό. Έχουν φοβηθεί τόσο πολύ που δεν μπορούν να κινηθούν. Νιώθουν σαν να έχει παγώσει το αίμα μέσα στις φλέβες τους.

6. Πέταξε μία σπουδαία ιδέα.

Η δασκάλα ζήτησε από τα παιδιά να σκεφτούν μία καλή ιδέα για το πώς να διασκεδάσουν στην τελική εκδρομή τους. Ένας μαθητής σκέφτηκε μία πολύ καλή ιδέα και τους την ανακοίνωσε γεμάτος ενθουσιασμό.

Ένωσε με μία γραμμή τις φράσεις που σημαίνουν το ίδιο πράγμα:

Άνοιξε τα αυτιά σου.

Έχει χρυσή καρδιά.

Τα κύματα μαστίγωναν τα βράχια.

Πήρε τον λόγο.

Το αίμα πάγωσε στις φλέβες του.

Πέταξε μία σπουδαία ιδέα.

Τα κύματα κτυπούσαν πάνω στους βράχους.

Ξεκίνησε να μιλάει.

Άκουγε με προσοχή.

Είπε μία έξυπνη ιδέα.

Είναι πολύ καλός άνθρωπος.

Φοβήθηκε πάρα πολύ.

Κύκλωσε τη σωστή ερμηνεία της φράσης (κάρτες 7-12)

Τον έσπασε στο ξύλο.

Δηλαδή, τον _____πολύ.

α) έδειρε

β) λυπήθηκε

γ) σκέφτηκε

Του φούσκωσε τα μυαλά.

Δηλαδή, τον έκανε να πιστέψει πράγματα που _____

α) ήταν αληθινά.

β) δεν θα συνέβαιναν.

γ) ήταν φοβητσιάρικα.

Του 'στριψε η βίδα.

Δηλαδή, δεν είναι καλά. _____

α) Πεινάει πολύ.

β) Τρελάθηκε.

γ) Είναι σαστισμένος.

Πέταξε στα σύννεφα μόλις το άκουσε.

Δηλαδή, _____ πάρα πολύ.

α) ενθουσιάστηκε

β) τρελάθηκε

γ) λυπήθηκε

Δεν γέλασαν επειδή τα αστεία του ήταν γλυκανάλατα.

Δηλαδή, δεν γέλασαν επειδή τα αστεία του ήταν _____

α) ωραία.

β) χαζά.

γ) έξυπνα.

Του μίλησε έξω από τα δόντια επειδή δεν άντεχε άλλο.

Δηλαδή, του μίλησε _____ επειδή δεν άντεχε άλλο.

α) απότομα

β) έξυπνα

γ) ευγενικά

Ποσοστό επιτυχίας:

6

Κύκλωσε τη φράση που ταιριάζει με το νόημα της ιστορίας.

1. Ο κύριος Γρηγόρης ψάχνει να βρει μαθητές για να φτιάξει την ομάδα καλαθόσφαιρας του σχολείου. Ψάχνει να βρει αγόρια που να είναι ψηλά και λεπτά. Τελικά, κατάφερε να βρει δέκα παιδιά που είχαν τέτοιο σωματότυπο.

A) Ο κύριος Γρηγόρης ψάχνει παιδιά με κορμί λαμπάδα.

B) Ο κύριος Γρηγόρης ψάχνει παιδιά με κορμί που το έχουν σπάσει στο ξύλο.

Γ) Ο κύριος Γρηγόρης ψάχνει παιδιά που το κορμί τους έγινε καπνός.

2. Η μαμά έπρεπε να πάει δουλειά και πήρε τη Σοφία στη γιαγιά για να την προσέχει. Το απόγευμα που σχόλασε από τη δουλειά, ρώτησε τη γιαγιά αν η Σοφία ήταν άτακτη. Η γιαγιά απάντησε πως ήταν πολύ φρόνιμη.

A) Η Σοφία ήταν αρνάκι.

B) Τα μάτια της Σοφίας πετούσαν σπίθες.

Γ) Η Σοφία είχε χρυσή καρδιά.

3. Η Ελένη προσπαθεί να βοηθήσει τον Νικόλα και τον Λευτέρη να γίνουν πάλι φίλοι. Την περασμένη εβδομάδα, τα δύο αγόρια τσακώθηκαν πολύ άσχημα. Η Ελένη πήρε πρώτα τον Νικόλα για μία βόλτα, όπου του μιλούσε συνεχώς για το πόσο καλό παιδί είναι ο Λευτέρης. Στη συνέχεια, πήρε τον Λευτέρη και του έλεγε τα ίδια για τον Νικόλα. Τελικά όμως, δεν κατάφερε τίποτα.

A) Πνίγηκε σε μία κουταλιά νερό.

B) Έκανε μία τρύπα στο νερό.

Γ) Τους φούσκωσε τα μυαλά.

ISBN: 978-9963-2231-2-1

